Review Article

Depiction of Health

2016; 7(1): 71-77 http://dohweb.tbzmed.ac.ir

A Brief Study of Variation Theory in Quality Management

Mustafa Farahbakhsh*1

Article Info:

Article History:

Received: 2015/08/24 Accepted: 2015/09/22 Published: 2016/06/19

Keywords:

Variation Quality Performance Management

Abstract

Variation is part of everyday life and exists all the time. Variation is the product of differences. Difference in nature of processes results in different products during the time. Proper diagnosis of variation patterns in minimizing the loss is necessary. Continuous quality improvement is regarded as successive reduction of performance variation for delivering high quality products to the customers. In Deming viewpoint, quality deviation is classified to two groups of common and special causes. Variation is not a new word, but understanding and concerns about it are modern. First step in performance variation management is acceptance and belief of variation. For proper management of variations, appropriate tools should be used for detection and display of them. Control charts are useful tools in recognition, analysis and removing process performance variations.

Citation: Farahbakhsh M. A Brief Study of Variation Theory in Quality Management. Depiction of Health 2016; 7(1): 71-77.

© 2016 The Author(s). This work as an open access article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0). Non-commercial uses of the work is permitted, as long as the original authors and source are properly cited.

^{1.} Psychiatrist, research center of psychiatry and behavioral sciences, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran (Email:mfarahbakhsh@gmail.com)

بررسی اجمالی تئوری نوسانات در مدیریت کیفیت

مصطفی فرح بخش*۱

چکیده

نوسان جزئی از زندگی روزانه هر فرد بوده و همیشه وجود دارد. نوسان زاییده تفاوتهاست. تفاوتهای سرشتی هر فرایند باعث می شود که محصولات در طول زمان، مختلف باشند. تشخیص درست الگوی نوسانات برای به حداقل رساندن خسارتها ضروری است. ارتقای مستمر کیفیت را می توان فرایند کاهش نوسانات عملکردی یک فرایند برای رسیدن یک محصول خوب به دست مشتری تعریف نمود. در دیدگاه دمینگ علت انحراف از کیفیت به دو دسته علل اساسی عام و خاص طبقهبندی می گردد. نوسان واژه تازه نیست، بلکه آگاهی از نوسان و تأثیر آن در رفتار روزانه، تازه و بدیع است. گام اول در مدیریت نوسانهای عملکردی یک فرایند پذیرش و باور نوسان است. برای مدیریت درست نوسانها باید ابزار مناسب و کاربردی برای کشف و نمایش نوسانها در سازمان به کار گرفته شوند. نمودارهای کنترل ابزارهای سودمندی در شناخت، تحلیل و برطرف کردن نوسانهای عملکردی یک فرایند هستند.

كليدواژهها: نوسان، كيفيت، عملكرد، مديريت

فرح بخش م. بررسی اجمالی تئوری نوسانات در مدیریت کیفیت. تصویر سلامت ۱۳۹۵؛ ۱(۱): ۷۷-۷۱.

۱. روانپزشک، مرکز تحقیقات روانپزشکی و علوم رفتاری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز، تبریز، ایران (**Email:** mfarahbakhsh@gmail.com)

و المستقده و المستقدة (نویسندگان). این اثر به عنوان یک مقاله دسترسی آزاد تحت مجوز Creative Commons Attribution License توسط تصویر سلامت منتشر گردیده است. استفاده های غیر تجاری از این اثر به شرط ارجاع صحیح به اثر اصلی مجاز است.

مقدمه

هیچ دو چیزی در طبیعت مثل هم نیست. تفاوت و نوسان یک قسمت ناگزیر و جزئی از زندگی روزانه هر فـرد اسـت و همیشه وجود دارند. اگر نوسانی نباشد، مشکلی نیز وجود نخواهد داشت و در این صورت، زنـدگی سـاده و زجـرآور می شود (۱). توانایی انجام یک کار، هوش، روشهای یادگیری و درک کیفیت از فردی به فرد دیگر متغیر است و برای هر فرد هم این ویژگی ها در طول زمان تغییر می یابد (۲). در عملكرد فرايندها و سيستمها نيز مانند طبيعت هميشه نوسان وجود دارد. تفاوتهای سرشتی هر فرایند باعث می شود که محصولات در طول زمان، مختلف باشند (۳) و هر قدر، مقدار نوسان بیشتر باشد، تولید محصول خوب نیز سختتر خواهد شد (۴). تشخیص درست الگوی نوسانات برای به حداقل رساندن خسارتها ضروری است. تازه بودن تغییرات و یا تصادفی بودن آنها مانند روزهای گذشته، نوع مداخله را تحت تأثير قرار خواهد داد (۲). نوسانات عملكردي یک فرایند مانند میانگین در رضایت مشتری تـأثیر گذاشـته و اهمیت آن در سازمانهای برتر بیشتر مشهود است (۵و۶). در این مقاله سعی شده است با بررسی منابع علمی مرتبط، اصول و مفاهیم اصلی تئوری نوسانات در فلسفه مدیریت کیفیت تعریف شده و کاربرد این اصول در مدیریت جاری سازمانهای سلامت ارائه گردد. همچنین مشکلات احتمالی عدم توجه به نوسانات بیان شده و در پایان مقاله مدیریت نوسانها توضیح داده خواهند شد.

در رویکرد مدیریت کیفیت، تئوری نوسانات جایگاه ویـژهای یافته است. ارتقای مستمر کیفیت را می توان فرایند کاهش نوسانات عملکردی یک فرایند برای رسیدن یک محصول خوب به دست مشتری تعریف نمود (۷و۸). در دیـدگاه دکتـر دمینگ (W.E.Deming)، عنصرمهم کیفیت، همسانی بهبود یافته است و نوسان پدیدهای طبیعی بوده و تغییرپذیری یک استثنا يا اشتباه نيست (٩). در ابتدا أقاى والتر شيوارت (Walter Shewhart) نوسانات و علل احتمالي آن را شناسايي

کرد و آنها را علل تصادفی (قابل کنتــرل) [Chance Error] و اسنادی (غیر قابل کنترل) [Assignable Causes] نام گذاشت. بعدها دکتر دمینگ این علل را علل عامر (Common Causes) و علل خاص (Special Causes) نام نهاد (۱۰). در دیـدگاه دمینگ، علت انحراف از کیفیت به دو دسته علل اساسی عام و خاص طبقهبندی می گردد. نوسانها تفاوت در بین محصولات یک فرایند است که از پنج منبع اصلی نیروی انسانی، تجهیزات و مواد مصرفی، دروندادها و مواد مصرفی، روشها و سنجش بـهوجـود مـيآينـد (١١). برطـرف كـردن عوامل خاص دامنه نوسانات عملكرد فراينـد را كاسـته و رفـع علل عام حدود كنترل فرايند را بهبود مي بخشد. نوسانات خاص خود زائيده علل عام (مديريتي) مي باشند. نوسانهاي شانسی و عام از ذات طراحی فرایند منشأ می گیرند. کارکنان روی نوسانهای عام هیچ تأثیری ندارند (۱۲). علل عام، ناشی ازمسئولیتهای مدیریت است و به هماهنگی تمام عوامل درون سازمانی بستگی دارد. نوسان خاص از بیرون فراینـد و سیستم تحمیل می شود که باید شناسایی، بررسی و برطرف شوند. نوسانات خاص، ناشی از کارکرد یک دستگاه، یک قسمت، یک کارگر و یا یک روش است (۱۳). علی رغم تلاشهای وافر پیشگامان کیفیت در تعریف تئوری نوسانات هنوز مديران در سرتاسر جهان با داده ها و اطلاعات به صورت واكنشى برخورد مي كنند. أنها اغلب فرايندهاي خود را نشناخته و دانشی در باره نوسان عملکردی و علـل آنهـا نداشته و اغلب با انجام فعاليتهايي مي خواهند آنها را کنترل نمایند. دکتر دمینگ در تئوری نوسانات خود بیان می کند که مدیران نیاز دارند نوسان را بفهمند و از این شناخت در ارتقای فرایندها و سیستمها بهره ببرند. دکتر دمینگ مدیریت را پیش بینی می داند و برای پیش بینی و تفکیک علل خاص و عام، درک نوسانات را امری ضروری می داند (۱٤). اصول چهارده گانه دکتر دمینگ هر کدام به نوعی در کاهش نوسانات عملکردی نقش دارند (جدول۱).

جدول۱ . مفهوم قابل برداشت تئوری نوسانات از اصول چهارده گانه دکتر دمینک	
اصول چهارده گانه دکتر دمینگ	نقش آن در بهبود نوسانات
ایجاد یک عزم و اراده مستمر برای بهبود مداوم تولید و خدمات	اولویتهای کارکنان بصورت منظم و بر پایه و اساس تغییر مدیران تغییر نمییابد.
پذیرش و بکارگیری فلسفه جدید توسط مدیران ارشد و کارکنان	تفییر رویکرد مدیریت و کاهش دستکاری و پاسخ واکنشی نوسان را کم میکند.
خاتمه دادن به بازرسی انبوه محصول و ایجاد کیفیت در فرایند	توقف بازرسی به تحلیل فرایند نیاز دارد و شناخت جامع فرایند نوسان را کم میکند.
خريد مواد اوليه از يک منبع بدون توجه به اصل "صرفاً قيمت پائين"	تکیه بر تدارک کنندگان انحصاری نوسان دروندادها و به تبع آن نوسان عملکردی را کم می کند.
توجه به بهینه سازی مستمر فرایندها به منظور کاهش مستمر ضایعات	ارتقای مستمذ فرایند با شناسایی منبع تغییرات و برطرف کردن آنها نوسان را کم میکند.
برقراری آموزشهای شغلی برای مدیران و کارکنان	کارکنان آمورش ندیده منلع تغییرات هستند. آمورش و مستندسازی می تواند با کارهای یکسان نوسان را کاهش دهد.
برقراری روش نوین رهبری	رهبر کسی است که به سراغ علل عام و خاص می رود و آنها را می شناسد و نوسان را کاهش می دهد و راهکار منتناسب با تغییر انتخاب می کند.

از بین بردن ترس در سازمان	ترس از دسترسی به داده های درست و در نتیجه مشاهده نوسانات باز می دارد. دستکاری برای تغییر داده ها نوسان را باز هم بیشتر می سازد.
از بین بردن فاصله و سدهای موجود میان واحدهای مختلف	همیاری بین قسمتها نوسان را کاهش می دهد و اهداف جذای واحدها نوسان ایجاد میکند.
خودداری از شعار دادن، موعظه کردن و هدف گذاری برای کارکنان	شعار و نصیحت بیشتر دستکاری و نوسان می دهد
حذف اهداف کمی برای کارکنان و مدیران	نتایج کارکنان را از توجه به مشتری بازداشته و روی سهمیه ها متمرکز ساخته و نوسان را زیاد می کند و تمرکز روش مشتری نوسان را کاهش می دهد.
از میان برداشتن سدهایی که مانع حس افتخار کارکنان از کارشان میگردد.	سیستمهای شایستگی تلاش برای کاهش نوسان را حذف می کند.
تشویق و ترغیب کارکنان برای ارتقای فرهنگ و دانش خود و ترویج فرهنگ خودآموزی و خودبهسازی	خودبهسازی مستمر دانش و مهارت کارکنان را بالا برده و نوسان را کم می سازد.
تعهد مدیریت را باید به کیفیت و بهرهوری و اصول فوق آشکار سازید.	هماهنگی فعالیتهای هر فرد با کل سازمان نوسان را کم می سازد.

فلسفه دمینگ برمبنای بهبود خدمات و محصولات با کاهش نوسانات و تغییر پذیری درفرایندهای طراحی و تولید استوار است. دمینگ فلسفه خود را در چیزی که خود آنرا یک سیستم عمیق دانش می خواند، خلاصه کرد. دانش نوسانات (Knowledge about variation) یکی از اجزای چهارگانه نظام دانش ژرف دکتر دمینگ را تشکیل می دهد.

دکتر دمینگ معتقد بود، مدیرانی که از درک تغییرات و نوسانها عاجز باشند و دو نوع نوسان عام و خاص را با هم اشتباه کنند، سبب بدتر شدن اوضاع می شوند. برآورد او نشان می دهد که مدیریت، مسئول ۹۸ درصد بهبودهای بالقوه است و بیشتر خسارات، اغلب مجهولات شناسایی نشده ای هستند که حتی مورد شک و ظن قرارنگرفته اند (۱۵).

جدول۷. اصول قابل استخراج از تئوری نوسانات آقای دکتر والتر شیوارت و دکتر دمینگ

- ۱. در هر کاری نوسان وجود دارد.
- ۲. نوسانات همیشه وجود دارند.
- ٣. نوسانها دو علت خاص و عام دارند.
- ۴. فرایندهای پایدار فقط نوسانات عام را نشان می دهند.
  - ۵. علل خاص باید شناسایی و برطرف شوند.
- تلاش برای ارتقای فرایند دارای علل خاص، نوسان و اتلاف منابع را زیاد خواهد کرد.
  - ٧. بهترين زمان ارتقا بعد از رفع علل خاص است.
    - ۸ قبل از ارتقا، فرایند باید به پایداری برسد.
  - ٩. كاركنان نبايد به خاطر علل عام مقصر شناخته شوند.
  - ۱۰. فرایند را برای کاهش نوسانات نباید دستکاری کرد.

اغلب مدیران فاقد دانش لازم در مورد تئوری نوسانات هستند. آشنایی با تئوری نوسانات مدیران را قادر می سازد که نوسان داده ها و ارقام و عملکرد و محصول را بهصورت درست تشخیص، تحلیل و برطرف نمایند. نوسان واژه تازه نیست، بلکه آگاهی از نوسان و تأثیر آن در رفتار روزانه، تازه و بدیع است. مدیران در صورت آشنایی با تئوری نوسانات کارشان را بهتر انجام خواهند داد (۱۶). کم توجهی به نوسانات عملکردی فرایندها مشکلاتی را در سازمان ایجاد می نماید که به صورت خلاصه در زیر آورده شدند.

محرومیت از دانش جدید: دانش از شناخت تفاوتها به وجود می آید و اگر نتوان منشأ درست نوسانها را در سازمان شناسایی کرد، نوآوری و تئوری های تازه در آن تولید نخواهد شد.

دستکاری فرایند: یکی از واژه های کاربردی در تئوری نوسانات دستکاری فرایند است که در آزمایش قیف دکتر دمینگ به خوبی توضیح داده شده است. در دستکاری فرایند، اغلب بدون شناخت نوع نوسان و با نادیده گرفتن نوسانات عملکردی روش و منابع یک فرایند دستخوش تغییر می گردد و نه تنها ارتقایی رخ نداده، بلکه نوسانات بیشتر از قبل می گردد. دکتر دمینگ، دستکاری (tampering) را اعمال تغییر در عملکرد یک فرایند، بدون مطالعه و تحلیل عوامل مؤثر در نوسانات احتمالی آن می داند (۱۶).

تهیه گزارشات دوره ای بدخیم: مدیران اغلب تصمیمات خویش را بر مبنای داده های روزانه، هفتگی و یا ماهانه می گیرند. این داده ها توسط کارکنان تهیه و اغلب در یک جدول نمایش داده می شوند. این جدول ها نمی توانند علل عام و خاص را از هم تمیز بدهند. واکنش بر مبنای اعداد و

ارقام جداول دورهای و بدون توجه به روند داده ها، مشکلات را بیشتر خواهد ساخت.

تمر كز روى داده هاى مقطعى: يكى ديگر از روشهاى معمول مديريت، تمركز آنها فقط روى داده هاى اخير است؛ اگر چه گاهى ممكن است آنها را با داده هاى سال قبل مقايسه كنند. تلاش براى توضيح دلايل افزايش يا كاهش واقعى در آخرين نقطه احتمالا باعث پيدايش دلايل و راه حلهاى كاذب مى شود. اين كارها منجر به تشديد بحران به جاى ارتقا مى گردد.

ایجاد و توسعه ترس در سازمان: تأکید ویره روی میانگین ها و به رسمیت نشناختن نوسان در سازمان ترس را حاکم می کند. ترس نیروی مهمی است که سازمان را از حرکت به سوی کیفیت و مشتری محوری باز می دارد. آرامش نسبی ثبات و ترس از نوسان، منجر به ذهنیت خوشایندی رئیس در پیش کارکنان شده و ریسک پذیری و تولید ایده های جدید را کاهش می دهد (۱۷).

رویکرد سرزنش و تنبیه (kicking tush): کارکنان در یک سیستم عام کار می کنند. وقتی کارمندی در یک هفته کار را بهتر انجام می دهد، در هفته بعد احتمالاً به علت وجود نوسان و نیز بهتر شدن کار کارکنان دیگر کارش بدتر خواهد شد و هفته دیگر دوباره کارش بهتر می شود. اغلب مدیران این نوسان طبیعی را به نتایج تشویق و تنبیه استناد و اعتقاد دارند، دادن پاداش برای یک کار خوب اغلب به وضعیت بد رهنمون شده و سرزنش و توبیخ بعد از یک هفته کار بد به ارتقا منجر می شود. این رویکرد واکنشی نشانه خوبی از رفتار مخرب ناشی از بی توجهی به دانش نوسانات است.

نوسان خاص پنهان: اگر نوسانات خاص شناسایی نشده و در عملکرد فرایند ادامه یابند، سیستم را از وضعیت عملکردی فعلی خارج ساخته و پس از مدتی در یک سطح عملکردی دیگر پایدار می سازند و این پایداری از عوامل بیرونی ناشی شده و با تغییر عوامل بیرونی نیز کنترل و ثبات خود را از دست می دهند. در برنامه های ارتقا گاهی در یک فرایند پایدار با تغییر یکی از عوامل خاص وضعیت عملکردی فرایند بهبود می یابد که این بهبود در واقع با از بین بردن لایدهای نوسان خاصی که به مرور زمان عام شده، اتفاق می افتد.

توهم ارتقا: وقتی تصمیم ها از روی شاخصهای مرکزی و بدون در نظر گرفتن نوسانها گرفته می شوند، با تغییر یکی از عوامل بیرونی ارتقایی در وضعیت میانگین اتفاق می افتد که پس از مدتی به وضعیت بدتر از قبل برمیگردد. درست مانند فنری که تحت فشار قرار گیرد و سپس فشار از روی آن برداشته شود. می توان از این پدیده به توهم ارتقا برداشته شود. می توان از این پدیده به توهم ارتقا (Improvement Hallucination) یاد کرد.

چرخه معیوب نوسان سازی: وقتی نوسانها شناخته نمی شوند، با دستکاریهای بیهوده نوسانات بیشتر می شوند و نوسانی تازه بر روی نوسانات قبلی سوار شده و چهره فرایند را مخدوش و غیر قابل تشخیص می سازند.

پدیده پنهانسازی دادهها و اطلاعات: دستیابی به شاخصهای مرکزی مورد دلخواه مدیریت سازمان، کارکنان را به مخفی سازی اطلاعات مفید و پیرایش ارقام در جهت خشنودی رئیس با دستکاری فرایند تشویق می کند.

جدول ٣. مشكلات قابل تصور ناشي از تفسير نادرست نوسانات

دستكارى فرايند

صرف هزینه برای تجهیزات غیرضروری تازه

صرف زمان برای توجیه تغییری که نیاز به تفسیر ندارد و یک الگوی تصادفی است.

تهیه گزارشات دوره ای بدخیم

تمرکز روی داده های مقطعی

ایجاد و توسعه ترس در سازمان

رویکرد سرزنش و تنبیه

تنش زایی بین مدیریت و کارکنان

نوسان خاص پنهان

توهم ارتقا

چرخه معیوب نوسان سازی

اثر فنر ناشی از تغییر نادرست

مدیریت نوسانهای عملکردی یک فرایند: گام اول در مدیریت نوسانهای عملکردی یک فرایند پذیرش و باور نوسان است. در مرحله بعد باید با استفاده از ابزارهایی ساده این نوسانها نمایش داده شوند تا بتوان نوع نوسان را تشخیص داد. هیستوگرام و نمودارهای کنترل ابزارهایی هستند

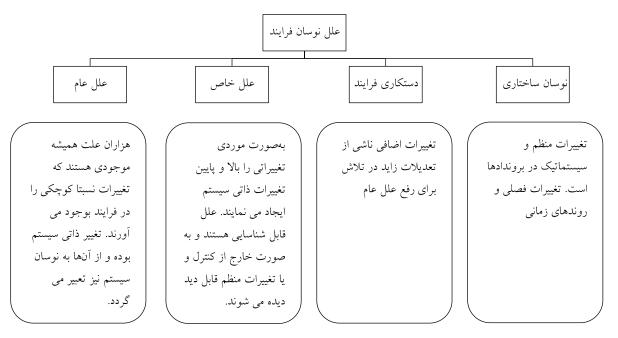
که در شناسایی و کنترل نوسانها می توانند استفاده گردند. هیستوگرام در داده های مقطعی و نمودارهای کنترل در داده های طولی کاربرد دارد. نمودار کنترل آماری در سال ۱۹۲۰ توسط والتر شیوارت ابداع شد. این نمودارها به کارکنان توانایی سنجش نوسانهای یک فرایند را داده و آنها را قادر

می سازند که صدای فرایند را بشنوند. در گام بعدی با استفاده از روشهای ارتقای کیفیت نسبت به برطرف ساختن نوسان اقدام می گردد. پس از شناخت به موقع و تحلیل درست نوسانات باید برخورد مناسب با منابع احتمالی نوسانات صورت بگیرد. اتوماسیون، تهیه نقشه های فرایند و سیاستهای رهبری نیروی انسانی راهکارهایی هستند که برای کاهش نوسانات پیشنهاد شدند (۱۸). در خدمات چهار عامل اصلی فرایندهای خوب تعریف نشده، تغییرات سریع کارکنان، تنوع مشتری ها و سرعت انطباق با تغییر نیاز نوسانها را ایجاد می نمایند (۱۹). نوسانات خاص از تغییر عوامل بیرونی مؤثر بر عملکرد فرایند به وجود می آیند. مهمترین نکته تئوری نوسانات تشخیص نوسانات خاص و برطرف کردن تئوری نوسانات تا بتوان تصمیمات فارغ از تأثیر نوسانات خاص را ایجاد نمود. هر فرایندی از عوامل اصلی و ذاتی خود تغییراتی

گرفته و نوسانی قابل پذیرش را نشان می دهد که باید این نوسانات همیشگی را از نوسانات تحمیلی جدا کرده و عملکرد فرایند را درست تحلیل نمود.

نتيجهگيري

فرایند به زبان نوسان حرف می زند و سنجش نوسان سنجش صدای فرایند است که به همراه صدای مشتری حکایت از عملکرد مطلوب سیستم می کند. نوسان همیشه هست و با دانش مدیریت می شود (۲۰). برای مدیریت درست نوسانها باید ابزار مناسب و کاربردی برای کشف و نمایش نوسانها در سازمان به کار گرفته شوند. نمودارهای کنترل ابزارهای سودمندی در شناخت، تحلیل و برطرف کردن نوسانهای عملکردی یک فرایند هستند.

شكل ١. علل اصلى نوسانات عملكردى يك فرايند

شکل ۱: همه نوسانات از علتی بوجود می آیند. علی عام (Common causes)، نوسانات ناشی از دستکاری (Special causes) و نوسان ساختاری (Structural) و نوسان ساختاری (Tampering) علل اصلی نوسانات عملکردی یک فرایند را تشکیل می دهند. برای برطرف کردن علل عام باید به همه داده ها در روند زمانی نگاه شده و همه آنها مطالعه و تحلیل شود. از ابزارهایی مانند فلوچارت، نمودار استخوان ماهی، تحلیل طبقهبندی شده و نمودار یارتو باید استفاده کرد.

تضاد منافع

بدین وسیله نویسنده مقاله اعلام می نماید این اثر حاصل یک مطالعه مروری مستقل بوده و هیچ گونه تضاد منافعی با سازمان و یا اشخاص دیگر ندارد.

References

- 1. Tim Stapenhurst. Mastering Statistical Process Control: A Handbook for Performance Improvement Using Cases. First Edition.USA, Elsevier Butterworth-Heinemann,2005; pp:1
- 2. Thomas W N, Lloyd P P. Understanding Variation. Quality Progress 1990: 75-77.
- 3. Oakland J S. Statistical Process Control. Fifth Edition..Oxford, Butterworth-Heinemann, 2003; pp. 17
- 4. Thompson J R, Koronacki J. Statistical process control: the Deming paradigm and beyond. 2nd Edition.USA, Chapman & Hall/CRC, 2002; pp. 41-42
- Rust R. T,Metters R. Mathematical models of service. European Journal of Operational Research 1996; 91: 427-439. doi:10.1016/0377-2217(95)00316-9
- Nikos T, Janelle N. The Impact of Process Variation on Customer Dissatisfaction: Evidence from the U.S. Domestic Airline Industry, Decision Sciences 2004.[cited 2009 30 Oct] Available at: http://findarticles.com/p/articles/mi_qa3713/is_200 401/ai n9358744/
- 7. AI-Assaf A, Sheikh M. Quality improvement in primary health care: A practical guide. First Edition. Cairo, Regional Office for the Eastern Mediterranean, 2004; pp:17
- 8. Mutafelija B,Stromberg H. Systematic Process Improvement Using ISO 9001: 2000 and CMMI. First Edition. London, Artech House,2003; pp:63
- 9. Rafael Aguayo. Dr. Deming: The American Who Taught the Japanese About Quality.1th edition. USA, Fireside,1991.
- Carey R G, Lloyd R C. Measuring Quality Improvement in Healthcare: A Guide to Statistical Process Control Applications. First Edition. United States of America ,ASQ, 2001; pp:48

- Massoud R, Askov K, Reinke J et al. A Modern Paradigm for Improving Healthcare Quality. the U.S. Agency for International Development (USAID) by the Quality Assurance Project, 2001; pp:11
- 12. W Edwards Deming.Out of the crisis. First Edition. London,The MIT press, 2000.
- 13. David Wayne. Deming Management Philosophy and So-Called Six Sigma Quality. Available from: http://www.q-skills.com/Deming6sigma.htm
- 14. Motwani J. Measuring critical factors of TQM. Measuring Business Excellence 2001;5(2): 27-30. http://dx.doi.org/10.1108/13683040110397284.
- 15. Brian L J, Marie A G. variation, management and w. Edwards deming. Quality Progress 1990: 29-37.
- 16. William J L, David M S. Four Days with Dr. Deming: A Strategy for Modern Methods of Management. First Edition. USA, Prentice Hall, 1995
- 17. Theodore A. L, Gerald M. M. Honesty Without Fear. Quality Progress 1989.
- 18. Bohn R. Noise and learning in semiconductor manufacturing. Management Science 1995; 41: 31-42.
- 19. Frei F X, Kalakota R., Leone A J, Marx L M. Process variation as a determinant of bank performance: Evidence from the retail banking study. Management Science 1999; 45: 1210-1220.
- Perry J. Edwards Deming an overview: For The Ontario Public Sector Quality Fair 2005. Toronto. Canada [cited 2009 Nov 26]. Available from: www.psqf.org/english/PSQF.../Seminar2 DemingO verview.pdf